CTESC

ÍNDEX

DICTAMEN 16/2005 sobre el Projecte de decret que regula els establiments de turisme rural 2

Dictamen 16/2005 sobre el Projecte de decret que regula els establiments de turisme rural.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en la sessió extraordinària del dia 2 de novembre del 2005, aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 13 d'octubre del 2005 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès per l'Honorable conseller de Comerç Turisme i Consum de la Generalitat de Catalunya, en què sol·licitava l'emissió del dictamen de caràcter preceptiu, previ a fer-ne la tramitació, del Projecte de decret que regula els establiments de turisme rural.

La sol·licitud de dictamen va ser traslladada als membres del Ple i de la Comissió Executiva. La Comissió Executiva es va reunir el dia 27 d'octubre del 2005 i va aprovar la proposta de dictamen.

Context normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 8.2, encomana a la Generalitat, entre altres funcions, la de facilitar la participació de tots els ciutadans i les ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, l'article 52 de l'Estatut d'autonomia faculta la Generalitat per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

II. CONTINGUT

El Projecte de decret consta d'una exposició de motius, de dinou articles, d'una disposició addicional, de tres disposicions transitòries, d'una disposició derogatòria, i d'una disposició final.

En l'**exposició de motius** s'explica que la Generalitat va crear i regular la modalitat d'allotjament turístic "residència Casa de Pagès" mitjançant el Decret 365/1983 i l'Ordre de 6 d'octubre de 1983. Posteriorment es va modificar la seva regulació mitjançant el Decret 214/1995 i en la Llei 13/2002, de 21 de juny, de Turisme de Catalunya, es va establir una nova denominació, establiments de turisme rural, i es van classificar en dos grups, en les cases de pagès i en els allotjaments rurals. Ara, amb aquest Projecte de decret es perfilen noves modalitats de turisme rural d'acord amb la Llei 13/2002, es regula l'activitat i s'obre la possibilitat de fer extensible aquesta activitat a aquelles persones que no obtenen rendes agràries i a aquelles societats que no són persones físiques i que es troben lligades a l'activitat agrària, sempre amb l'objectiu de potenciar la sostenibilitat mediambiental, cultural i socioeconòmica del territori.

L'**article 1,** denominat "establiments de turisme rural", defineix el concepte i en determina les dues principals modalitats: "Cases de pagès" i "Allotjaments rurals".

L' **article 2**, denominat "Establiments d'agroturisme. Cases de pagès", defineix la primera modalitat principal d'establiments de turisme rural anomenada "Cases de pagès".

L'**article 3**, denominat "Modalitats de cases de pagès" classifica en quatre submodalitats la modalitat principal d'establiments de turisme rural anomenada "Cases de Pagès".

L'**article 4,** denominat "Allotjaments rurals" defineix la segona modalitat principal d'establiments de turisme rural anomenada "Allotjaments rurals".

L'**article 5,** denominat "Modalitats d'allotjaments rurals", classifica en quatre submodalitats la modalitat principal d'establiments de turisme rural anomenada "Allotjaments rurals".

L'**article 6,** denominat "Identificació", estipula quins seran els distintius a efectes de permetre a l'usuari la identificació d'aquests serveis.

L'**article 7,** denominat "Normes per a l'obertura d'establiments de turisme rural", determina els requisits necessaris per obrir un establiment, tant en la modalitat "Cases de pagès" com en la d'"Allotjaments rurals".

L'**article 8,** denominat "Autorització i inscripció", estipula els tràmits que s'hauran de desenvolupar per formalitzar l'obertura abans esmentada.

L'**article 9,** denominat "Terminologia", prohibeix la utilització de diverses nominacions als establiments que no gaudeixin de la consideració d'establiments de turisme rural.

L'**article 10,** denominat "Modificacions" estipula la normativa a què s'han de supeditar i els tràmits a seguir per a aquells establiments que vulguin efectuar qualsevol modificació.

L'**article 11,** denominat "Canvi de titularitat", estipula els tràmits a seguir per tal de procedir al canvi de titularitat d'un establiment de turisme rural.

L'**article 12** estipula els requisits tècnics mínims que hauran de complir les masies i les cases de poble compartides, ambdues modalitats definides de turisme rural.

L'**article 13** estipula els requisits tècnics mínims que hauran de complir les cases de poble independents i les masoveries, ambdues modalitats definides de turisme rural.

L'**article 14,** denominat "Capacitat dels establiments de turisme rural", limita la capacitat mínima dels establiments d'acord amb la modalitat a la qual s'acullin i regula la tinença de llits supletoris i prohibeix la tinença de sofàs llit o lliteres.

L'**article 15,** denominat "limitacions", limita la coexistència d'activitats i la compatibilitat d'aquestes amb l'activitat desenvolupada com a establiment de turisme rural.

L'**article 16,** denominat "Serveis", estipula els serveis que hauran de prestar obligatòriament els establiments de turisme rural en el desenvolupament de la seva activitat.

L'**article 17,** denominat "Normes comunes de funcionament", determina la normativa legal que amb caràcter general és d'aplicació als establiments de turisme rural, així com algunes normes d'aplicació específica i amb caràcter general per a tots els establiments desenvolupats al Projecte de decret.

L'**article 18,** denominat "Revocació de l'autorització i inscripció turística", determina les causes de revocació de l'autorització i inscripció, l'organisme competent, i la seva tramitació.

L'**article 19**, denominat "Règim sancionador", estableix que, a efectes sancionadors, serà d'aplicació la Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya.

La **disposició addicional** estableix el significat unívoc del terme “residència casa de pagès” a efectes legals.

La **disposició transitòria primera** estableix el règim de regulació al qual s’hauran de sotmetre les sol·licituds ja formalitzades en el moment de l’entrada en vigor d’aquesta norma.

La **disposició transitòria segona** estableix els règims d’adaptació dels establiments de turisme rural que ja existeixen prèviament a l’entrada en vigor.

La **disposició transitòria tercera** exposa les competències exclusives del Conselh Generau de la Val d’Aran en aquesta matèria i li delega la regulació d’aquells establiments de turisme rural ubicats a la Vall d’Aran.

La **disposició derogatòria** deroga la legislació anterior en aquesta matèria.

La **disposició final** estableix l’autoritat del conseller competent en la matèria, en el desplegament del Decret i estableix l’entrada en vigor d’aquesta norma.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El CTESC posa de manifest que per dictaminar el present Projecte de decret se li ha posat a disposició la documentació que, d’acord amb l’article 19.3 del Decret 336/2002, de 3 de desembre, li ha de ser remesa juntament amb la norma sobre la qual se sol·licita el dictamen, la qual cosa no és habitual. En aquest sentit, constata la utilitat de l’esmentada memòria, estructurada a partir de la justificació de la disposició, del seu marc normatiu, de la taula de vigències, de l’estudi econòmic i, finalment, de les consultes i reunions prèvies, amb la corresponent justificació i motivació de la incorporació o desestimació de les principals propostes realitzades al Projecte de decret.

Segona. L’enfortiment i el desenvolupament econòmic del món rural esdevé una prioritat de primer ordre per a l’equilibri i la cohesió territorial de Catalunya. Constitueix un factor estratègic per a la competitivitat de l’economia catalana a partir de criteris de creixement sostenible i de desenvolupament racional al servei de l’equilibri territorial, la diversificació dels sectors productius i la preservació del medi ambient.

El CTESC valora positivament aquest Projecte de decret perquè esdevé un avenç per al sector del turisme rural, ja que pot significar un augment dels beneficis globals dels establiments turístics rurals, l’increment en el nombre d’aquests i, al mateix temps, no es detecta cap element que pugui afectar negativament a les empreses ja existents ni cap increment de les despeses a càrrec dels pressupostos públics.

Tercera. El CTESC considera oportuna l’ampliació de la capacitat de ser titular d’un establiment agrari a aquelles persones que no obtenen rendes agràries. Aquesta ampliació repercutirà positivament en el creixement del sector i conseqüentment en l’equilibri demogràfic i en l’arrelament dels seus habitants en el territori. Tot això en un context de davallada de la població ocupada en el sector agrari com a conseqüència dels profunds canvis que ha experimentat en els darrers anys el món rural.

Quarta. El CTESC considera que seria interessant unificar els conceptes “aïllat” i “fora de nucli” que apareixen reiterades vegades al llarg de l’articulat. Atès que el Projecte de Decret estipula l’exclusivitat d’aplicació per a aquells nuclis urbans de menys de 1.000 habitants, es podria emprar sempre la darrera de les expressions: “fora de nucli”.

Cinquena. El CTESC considera que convindria fixar amb caràcter general, en tot l’articulat, criteris de proximitat que permetin una major adequació a cada realitat en un sector tan divers com aquest i alhora garantir mecanismes de supervisió, suport i

assessorament molt més propers a la problemàtica i a les necessitats del turisme rural.

Sisena. Atès que aquest dictamen és preceptiu d'acord amb l'article 2.1 a) de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, es considera que seria convenient que en l'exposició de motius es fes menció al present dictamen.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. El CTESC considera que en el preàmbul, al cinquè paràgraf, el fragment on apareix: "La diferència fonamental entre ambdós grups..." caldria col·locar-lo a continuació del quart paràgraf on parla precisament d'aquests dos grups, i no després de la subclassificació d'aquests mateixos que exposa el cinquè paràgraf a les seves primeres línies.

2. El CTESC considera que en el preàmbul, al penúltim paràgraf, fóra bo substituir el verb "garantir" pel verb "facilitar" o "potenciar", atès que les mesures, tot i que van encaminades en la línia que marca el text, no haurien de garantir per si soles els objectius estipulats.

3. En relació amb l'article 1.2, tot i tenir present que s'està regulant una oferta de turisme molt específica i especialitzada i coneixedors del debat que s'hi ha suscitat, el CTESC considera que s'hauria de complementar el criteri de nombre màxim de 1.000 d'habitants dels nuclis de població on es pot obrir un establiment de turisme rural. Caldria determinar altres criteris que s'adaptessin amb major rigor a les característiques de l'oferta, a la realitat de cada establiment i de cada territori en concret. El concepte de nucli poblacional i, fins i tot, la quantificació del nombre d'habitants poden interpretar-se o efectuar-se de manera diferent segons cada cas.

4. El CTESC proposa que en l'article 1.4, on es fa la classificació d'establiments de turisme rural en la lletra a) hi figurés "cases de pagès o establiments d'agroturisme". D'altra banda considera que el títol de l'article 2 fóra bo que es replantegés per donar-li continuïtat respecte de l'article primer, a aquest efecte es planteja l'alternativa de títol següent: "Cases de Pagès. Agroturisme".

5. El CTESC considera que l'article 7 seria molt més entenedor si s'estructurés en dos apartats, l'article 7.1 i l'article 7.2, que es referirien a les dues modalitats d'establiments rurals que pretén regular.

6. El CTESC considera que a l'article 7.d s'hauria d'especificar quin és el permís o la llicència municipal que es sol·licita.

7. En l'article 7 lletra g) es proposa el següent redactat per al segon punt: ".... En cas de ser Casa de Poble Independent, certificacions de l'empadronament i residència efectiva a la mateixa comarca o municipi limítrof de la comarca veïna de l'establiment de turisme rural i cas de ser masoveria, certificacions de l'empadronament i residència efectiva a l'habitatge de l'explotació agrària on viu el pagès"

Amb aquesta modificació es pretén, d'una banda, evitar els problemes derivats de la limitació comarcal, que no permet que es puguin obrir establiments en municipis limítrofs de comarques diferents, mentre que es poden obrir establiments en municipis molt allunyats dins la mateixa comarca. D'altra banda, es vol garantir la proximitat entre l'establiment i el pagès, per poder donar una millor atenció i més ràpida en cas que sigui necessari a l'usuari. Així mateix, es proposa eliminar el requisit d'antiguitat mínima de residència també en les Cases de Poble Independent i les Masoveries, atès que es considera que si es compleix el requisit de ser pagès professional i de proximitat d'ubicació de la residència, ja hi ha un grau d'implicació suficient en el territori que permet desenvolupar l'activitat agroturística.

8. Tenint en compte el que s'ha exposat en l'observació anterior, es proposa el següent redactat en l'article 7 quan regula els allotjaments rurals:

"7.2 Allotjaments rurals.

b).- (...) Cas de ser Masoveria o Casa de Poble Independent, certificacions de l'empadronament i residència efectiva a la mateixa comarca**,** o bé, municipi limítrof de la comarca veïna de l'establiment de turisme rural."

9. El CTESC considera que en les normes per a l'obertura d'establiments de turisme rural s'hauria de suprimir el requisit de la residència efectiva amb una antiguitat mínima de tres anys a la mateixa comarca, ja que amb aquest requisit es coarta la llibertat d'empresa regulada en l'article 38 de la Constitució espanyola, així com la mobilitat de les persones.

10. El CTESC considera que les persones jurídiques haurien de poder formalitzar el procés d'autorització i inscripció d'allotjaments rurals. Per la qual cosa es proposa la següent redacció en l'article 7: ".. Grup Allotjaments rurals. Els sol·licitants d'autorització i inscripció d'allotjaments rurals, que podran ser persones físiques i/o jurídiques, caldrà que aportin..."

11. El CTESC considera que en el primer paràgraf de l'article 10, on s'especifica la necessitat d'adjuntar la documentació que s'indica a l'article 7 fóra bo que s'hi eliminés el condicional si "s'escau", atès que genera indefinició, i que és concretés quina és la documentació que cal d'adjuntar.

12. En relació amb els articles 10 i 11, no es fa cap esment respecte a possibles modificacions o canvis referits a qualsevulla de les normes previstes en els punts g), h), i) i j) de l'art 7.

13. El CTESC considera que ja que tots els articles del Projecte decret tenen un títol, també n'haurien de tenir els articles 12 i 13. El de l'article 12 seria el de "Requisits tècnics de les masies i les cases de poble compartides" i el de l'article 13 el de "Requisits tècnics de les masoveries i les cases de poble independents".

14. El CTESC considera que l'alçada mínima en metres de la superfície transitable de totes les estances, llevat del bany, que es regula en l'article 12 lletra f), hauria de ser de 2,25 metres, tal com s'establia a la normativa anterior. Això per evitar que aquesta limitació topi amb la realitat de moltes de les masies, masoveries i cases del món rural susceptibles d'esdevenir establiments de turisme rural, que tenen alçades d'estances inferiors.

15. Pel que fa a l'article 13, el CTESC considera que s'hauria d'estructurar d'una manera més sistematitzada i homogeneïtzar-lo amb l'estructuració de l'article 12.

16. Pel que fa a l'article 13, atès que la capacitat mínima de masoveries i cases de poble independents és de 4 places, es proposa adaptar la superfície útil mínima de la sala d'estar a aquesta capacitat, per la qual cosa es proposa el següent redactat: "La superfície útil mínima de la sala d'estar menjador serà de 14 m^2 en establiments d'entre 4 i 6 places, i de 18 m^2 a partir de 6 places i s'incrementarà...".

17. Pel que fa a la disposició transitòria segona, apartat 1, el CTESC considera que la seva redacció hauria de ser més omnicomprensiva de tots els requisits tècnics, atès que en aquesta redacció no s'hi inclou, per exemple, els requisits de la mesura dels llits o enrajolat de les parets. Tenint en compte que el present Projecte de Decret hi introdueix modificacions, fóra bo que també s'exclogués del seu compliment les residències cases de pagès autoritzades amb anterioritat a la data de l'entrada en vigor d'aquesta norma. En la memòria que acompanya la norma ja s'explica que aquesta disposició no té efectes retroactius, però això no queda reflectit en la redacció de la disposició.

18. El CTESC considera que en la disposició final s'hauria de suprimir la paraula "eficàcia", ja que l'eficacia del present Decret no ha de venir pas donada per les disposicions que dicti el conseller.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat el Projecte de decret que regula els establiments de turisme rural i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present dictamen.

Barcelona, 2 de novembre del 2005

El president
Rafael Hinojosa i Lucena

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells